

Somogyi Károlyné felvételei

TÜZKÖZELBEN. A melegüzemet nevezhetnénk forró üzemnek is, mert itt a legkeményebb télben is 30-35 fokos hőségben dolgoznak az emberek.

Az Öntödei Vállalat szegedi üzemében igyekeznek a nehéz munkát — amennyire lehet — könnyíteni. Targoncákkal szállítják az izzó, folyékony fémeket — régebben koscsikban tölték öntéshez — saját műszaki gárdájuk segítségével pedig a nehéz kokil-

lák mozgását is megoldották. Népés törzsgárda bizonyítja, hogy ezt a kemény munkát szeretni is lehet, többen dolgoznak már itt 30-35 éve. A szegedi vasöntőde termékei az ország minden részébe eljutnak. Gyártanak itt járműalkatrészeket, motorházakat, kipufogókat, gépelemeket több mint száz gyárral tartják a kapcsolatot. Felvételeink a melegüzemben készültek.

Munkába fogott sugarak

A modern technika egyre fokozottabb követelményeket támaszt a szerkezeti anyagok és egyes berendezések alkatrészei iránt. Különösen megnövekedtek az igények és a követelmények az elektronikában, amely ma már a mikrominiaturizálás útjára lépett. A mikroelektronika a jóformán alig látható, parányi alkatrészekből hihetetlen pontosságot, a rakétaipar és az űrtechnika pedig ezek mellé sok helyütt nagy anyagszilárdságot követel meg. E sokoldalú területeken ma már nélkülözhetetlen szolgáltatást tesznek a munkába fogott sugárzások.

Anyagmegmunkálási célokra olyan sugárzások jöhetnek szóba, amelyek a munkafolyamatok elvégzéséhez elegendő energiával rendelkeznek, továbbá kellőképpen irányíthatók. A sugárzások energiáját a megmunkálási műveletek során a munkapontban vagy a munkafelületen hőenergiává alakítják át. A sugárzás energiájának a munka helyén hővé történő átalakulásából azonnal következik, hogy e megmunkálási eljárás során az alkalmazás szempontjából a munkadarab termikus tulajdonságai a mérvadók, elentében a hagyományos megmunkálási eljárásokkal, amelyek alkalmazhatóságát a munkadarab mechanikai tulajdonságai szabják meg.

Az elektronsugarak anyagmegmunkálásra történő felhasználásának gondolatát elektronmikroszkópiai műveletek közben szerzett tapasztalatok alapján Manfred von Ardenne professzor vetette fel még 1928-ban. Ő már ekkor az elektronmikroszkópjának blendéjét tartalmazó fóliát mikroszkópiának elektronsugarával fűtötte ki. E műveletek során a fóliába csapódó elektronnyaláb hővé alakult mozgási energiája párologtatta el az anyagot a becsapódás helyén. Ezzel az elektronsugárnak, mint mikrofűréndszereknek az elve adva is volt. Ma már ezek a lehetőségek sokkal kedvezőbb feltételekkel valósíthatók meg. Korszerű elektronoptikai rendszerekkel minden nehézség nélkül előállíthatók olyan elektronsugarak, amelyek átmérője a becsapódás helyén mindössze egyetlen millimikron. E jól fókuszált elektron-sugárnyalábok teljesítménysűrűsége eléri a négyzetcentiméterenkénti egymillió wattot. Természetesen ilyen sűrűségű elektronsugarakat nem tudnak előállítani négyzetcentiméternyi keresztmetszetben, hanem legfeljebb négyzetmilliméternyi keresztmetszet mellett. Mikromegmunkálásra ezek is tökéletesen elegendőek.

A sugárzásokkal működő megmunkálóberendezések két nagy csoportját alkalmazzák a mai technikában:

a folyamatos és a lüktető üzeműeket. Nincs olyan elv, amely szerint az egyiket vagy másikat előnybe lehetne helyezni, hiszen például olvasztásra a folyamatos, hegesztésre a lüktető üzemű berendezés a megfelelőbb. Pulzáló üzemű esetében ugyanis az anyag kevésbé melegszik fel a becsapódási pont környezetében, mint folyamatos üzem esetén. Ezért kisebbek a vezetési hővesztések, és kevésbé változik meg az anyag szerkezete a beavatkozási hely környezetében.

Az OTP—Penta Tours ajánlatai

Kedden sajtótájékoztatót tartottak az OTP—Penta Tours magyar—osztrák utazási iroda vezetői.

Elmondták, hogy eredményes évet zárnak, a forgalom az idén csaknem negyven százalékkal nőtt, értéke meghaladja a 480 millió forintot. Az irodával mintegy hétezeren utaztak külföldre, a beutazó külföldi turisták száma meghaladta a hatezretet.

Ezúttal ötödik alkalommal jelenik meg az iroda nyári, őszi ajánlatait tartalmazó katalógus. Jövőre tizenhat országba, csaknem negyven útvonalra szerveznek programokat. Az utazás

Rések itt, rések ott

Kötélen táncolva

A Konkordia Kereskedelmi és Szolgáltató Szövetkezeti Közös Vállalatnak a megye tizenöt áfésze közül tizen-négy a tagja. Az áfészek építőanyag- és tűzifaszükségletük 80 százalékát a Konkordiától szerzik be.

— Miért e szoros együttműködés a fogyasztási és értékesítési szövetkezetekkel? — kérdeztem Oláh Tamást, a Konkordia igazgatóját.

— Az építőanyag-forgalmazásban néhány termék esetében három évvel ezelőtt is hiányhelyzetről beszélhettünk. Az Alföldi Tüzép a saját telepein adta el a kiskereskedelmi áron a hiánycikket, s ezért az áfészek jobbnak látták az építőanyag nagykereskedelmi beszerzését általunk biztosítani. A vállalatunknál évente forgalmazott Tüzép-árak értéke eléri a 220 millió forintot.

— Mi váltotta ki az immáron tragikusnak mondható építőanyag-hiányt?

— Természetes jelenség az, hogy egy év alatt nem lehet kielégíteni a megemelkedett szükségleteket, de az is igaz, hogy a téves információk kiáramlása mesterségesen megnövelte a keresletet. Fura dolognak és áldemokratizmusnak tartom, hogy másfél-két hónappal hamarabb megmondjuk: mennyivel és mikor emeljük majd az építőanyagok árát. Ezzel csak a kis tüzet oltottuk el — a nagy tűz tovább ég. Nehézségeink forrása abban rejlik, hogy mindent a kereskedelem vonalán akarunk megújítani, s nem a termelésben.

— Nem biztos, hogy csak negatív következményei vannak az áremelések bejelentésének, s azért a nagykereskedelmi vállalatok is megpróbálják „megideologizálni” a saját — sokszor nem éppen áldásosnak mondható — tevékenységüket.

— Ha lehetőségük van rá, persze, hogy létesítenek kiskereskedelmi egységeket, mert így „két árrést tudnak eltenni”. A nagykereskedelmi hálózatba viszont csak véletlenül, vagy valamilyen személyes kapcsolat révén lehet bekerülni. De nem ez döntő. A hiánycikknek számító azzal nem csökkentjük, ha párhuzamosan kereskedelmi tevékenységet folytatunk. A jelenlegi árszabályozás szerint az áremelkedésben legkisebb szerep a kereskedelmi vállalatoknak jut — a termelői vállalatok határozzák meg az eladási árakat. Sajnos, ebben a helyzetben a tisztesség fogalma is megváltozott.

— A Konkordia hogyan tudja kivédeni, pontosabban

— hogy hárítja át partnereire a vállalatot is érintő kedvezőtlen hatásokat?

— Mint magánember azt mondom: a rendelkezéseket azért hozzák, hogy betartsuk őket, s nem azért, hogy „betartsunk nekik”. Vállalatigazgatóként viszont felelőnem kell a gazdálkodás eredményességéért, a mintegy 160 dolgozó nyereségéért, béréért. Azt nyilván megengedhetem magamnak, ami a jogszabályban is rögzítést nyert, s mivel semmiféle szabályozás sem lehet tökéletes és vannak benne rések, nekem ezeket a réseket is ki kell használnom.

— Vagyis olykor kénytelenek surolni a szabályosság határát is. Nem egyfajta kötéltánc ez?

— De igen. A 70-es években még 100 méteres sávon belül mozoghattunk, ma már végig kell mennünk az elfogadhatóság és indokoltság határán. Lehet, hogy olykor túl is lépünk rajta, de nem szándékosan — a lehetőségek maximális kihasználása készlet bennünket erre a cselekedetre. Így kell ma gondolkodnia annak a vezetőnek, aki jól akarja irányítani vállalatát. Tehát egyfelől költségcsökkentés, nagyobb szerveztség, másfelől — egyre közelebb merészkedve a szabályosság határához — még jobb kihasználása a jogszabályok adta lehetőségeknek.

— A nagykereskedelmi alapterveken túlmenően

en foglalkoznak ipari szolgáltatással és termékgyártással is.

— Két éve működő szegedi lerakatunknál mezőgazdasági jellegű tevékenységet is folytatunk — márdáreledeleket és különféle zöldség- és hagymaszárítmányokat szállítunk tőkés piacra. A vegyes iparcikk-, ruházati- és élelmiszertermékek vonalán egyébként évente 80-100 millió forint értékben szocialista nagykereskedelmi cserét is lebonyolítunk. Az alanyi külkereskedelmi jog minket túlzottan nem érint — egy olyan kis vállalat, mint a Konkordia csak a piaci résekre tud betörni.

— Nincs valódi piac, inkább csak szimulált piacról beszélhetünk. A nagykereskedő hogyan látja gazdaságunk, s benne vállalatunk jövőjét?

— Elindulni mégiscsak a szabályozott piac felé lehet, mert a szabad piac átmenet nélküli működése — tekintettel a hiányhelyzetre — politikai kérdéssé is kinőheti magát. El kell kerülnünk azt a kényszerhelyzetet, amelybe a jugoszláv és egyes dél-amerikai országok gazdasága került. A Konkordia eddig sem részesült preferenciákban és támogatásokban, mégis nyereséges volt. Relatív kedvezőtlen helyzetbe semmiképpen sem kerülhet, s arra számítunk: a szabad rendelkezésű nyereség-állományunk jövőre nőni fog. Azt azonban, hogy mit lehet várni 1988-tól, valójában csak 1989. februárjában tudom megmondani.

Dányi László

A szövetkezetek ideai gazdálkodása

Ülést tartott a Teszöv elnöksége

A Csongrád Megyei Mezőgazdasági Szövetkezetek Szövetsége tegnap, kedden elnökségi ülést tartott Szegeden, melyen értékelte a tag-szövetkezetek ideai várható gazdálkodási eredményeit, és meghatározza a feladatokat.

Megállapították, hogy Csongrád megye mezőgazdasági szövetkezetei várhatóan közepes évet zárnak 1987-ben. A növénytermelésben a tél végi fagyok, a már évek óta ismétlődő aszály súlyos termelésekiesést jelentettek, s ezeket csak az állattenyésztés dinamikus fejlődése tudta ellensúlyozni. Emiatt a termelőszövetkezetek eredményének várható összege mintegy 6 százalékkal alacsonyabb lesz a tervezettnél. Az elmaradás különösen a szakszövetkezeteknél érezhető. A szülő- és gyümölcssterilítéket ért súlyos fagykár, valamint az aszály számottevő termelés-és árbevétel-kiesést okozott ezekben az üzemekben.

A kedvezőtlen időjárás főleg a növénytermesztésben okozott gondokat.

A gyümölcssterilítésben megközelítően 50 százalékos mértékű volt ez évben a kiesés. Oszibarackból szinte semmi sem termett meggyenkben, de almából is a korábbi évek termésének csak mintegy kétötödét takaríthatták be a szövetkezetek. A legnagyobb mértékű kár a szőlőültetvényeket érte.

Az állattenyésztés 1987-ben jelentős eredményeket ért el. A két sikerágazat — a broilercsirke és a tejtermelés — nagymértékben fejlődött. A tejelő tehénlétszám évek óta tartó csökkenése ez évben végre megállt, sőt némi emelkedést is mutat. A sertéságazatban a végrehajtott és még folyamatban levő rekonstrukciók eredmé-

nyeként a termelés mintegy 3 százalékkal nőtt, de az átvétele és a minősítési rendszerben meglévő problémák ez évben sok gondot okoztak a termelőknek. Az állattenyésztés legsikeresebb ágazata Csongrád megyében a baromfi volt. A termelés ezen a területen 23 százalékkal haladta meg az előző évi mennyiségét.

Az 1988. évi gazdaságpolitikai feladatok közül a belső külpiaci igények maradóképpen, kielégítését emelték ki, s a kitűzött célok egyik alapkövetelménye a komplex meliorációban és az öntözésfejlesztés továbbfolytatásában jelölték meg.

Az irásos előterjesztés kiegészítéseként Haskó Pál, a Teszöv titkára arra hívta fel a figyelmet, hogy a szövetkezetektől elvont jelentős összegnek hatása rövid időn belül érezhető lesz a fejlesztési lehetőségekben. Gémes Pál, a gazdaságpolitikai bizottság elnöke a sertések felvásárlásakor és a tejátvitelkor tapasztalható problémákról szólt. Felvetette: a szakszervezetekre kivetett 25 százalékos adó létében fennyegeti az eddigi eredményesen működő szervezeteket.

Az öntözésfejlesztés fontosságára Szöllösi Károly, az önkormányzati bizottság elnöke hívta fel a figyelmet. Bartha László, a megyei pártbizottság titkára az ez évi munkáról szóló állomány megállapította, hogy a szövetkezetek sikeres évet zárnak 1987-ben, s ebben az eredményben nem kevés szerepe van a munkájukat koordináló és szervező elnökségnek.

A résztvevők az elnökség ez évi munkáról szóló előterjesztést elfogadták, majd tájékoztatót hallgattak meg a Teszöv mikroszámítógépes tevékenységéről.

V. I.